

Nefndasvið Alþingis
b.t.allsherjar- og menntamálanefndar
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 22. janúar 2020

Efni: Umsögn SI um frumvarp til laga um breytingu á lögum um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi til starfa hér á landi, 389. mál.

Samtök iðnaðarins (hér eftir „SI“) hafa tekið til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á lögum um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi til starfa hér á landi, nr. 26/2010, með síðari breytingum (EES-reglur), 389. mál. Tilfni frumvarpsins er innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2013/55/ESB um breytingu á tilskipun 2005/36/EB um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi. Markmiðið með innleiðingu gerðarinnar er skv. greinargerð með frumvarpinu að „ tryggja íslenskum þegnum sem og öðrum EES-borgurum sama rétt og öðrum á Evrópska efnahagssvæðinu til starfa þar sem krafist er faglegrar menntunar og að þeir njóti góðs af þeim nýmælum sem tilskipunin felur í sér.“ Samtök iðnaðarins gera ekki athugasemdir við að tilskipunin sé tekin upp í íslenskan rétt en vilja þó árétta mikilvægi þess að tryggt sé að með engu móti sé vegið að starfs- og tæknimenntun í landinu, sem er grunnstoð iðnrekstrar í landinu.

Sú grundvallarlöggjöf sem liggur til grundvallar iðnrekstri í landinu, sem bæði er ætlað að skapa hvata fyrir einstaklinga til að sækja sér iðnmenntun og vissu fyrir neytendur um að þeir einstaklingar sem veita þjónustu á sviði handiðnaðar hafi tilskilda færni, eru iðnaðarlög nr. 42/1978. Staðan hérlendis er hins vegar sú að eftirfylgni með lögverndun iðngreina er með öllu óásættanlegt og hefur ekkert opinbert eftirlit verið til staðar í þeim tilgangi að hlúa að löggiltum iðngreinum hér á landi og neytendur hlotið skaða af.

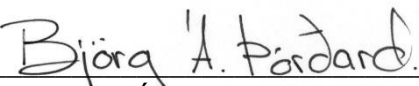
Nátengt iðnaðarlögum eru þau lög sem nú eru til skoðunar, þ.e. lög um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi til starfa hér á landi, nr. 26/2010. Á grundvelli umræddra laga er erlendum ríkisborgurum í aðildarríkjum EES veitt heimild til að veita þjónustu hérlendis, m.a. á sviði lögverndaðra iðngreina, enda uppfylli viðkomandi skilyrði um faglega menntun og hæfi. Ljóst er hinsvegar að iðnmenntun er ólík á milli landa og því getur verið vandasamt að meta hvort umsækjendur uppfylli þau menntunarskilyrði sem íslensk stjórnvöld gera til sinna iðnaðarmanna. SI leggja hér áherslu á að ekki sé gefinn afsláttur af hæfisskilyrðum enda mikilvægt að íslenskir og erlendir iðnaðarmenn starfi á grundvelli sömu reglna.

Ennfremur benda SI á að vandséð er í hvaða tilvikum skilyrði 4. gr. f í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2013/55/ESB, þar sem fjallað er um takmarkaðan aðgang að starfsgrein, eigi við þegar um starfsgreinar sem falla undir iðnaðarlög er að ræða. Ber að horfa til þess að einstaklingar sem hafa færni á ákveðnu sviði sem fellur undir lögverndaðar iðngreinar geta eftir atvikum nýtt sér það úrræði að fara í raunfærnimat og þurfa því ekki að ljúka fullu námi í umræddri iðngrein.

Ennfremur er óljóst í hvaða tilvikum unnt er að aðskilja atvinnustarfsemina frá annarri starfsemi sem fellur undir hina lögvernduðu iðngrein og þá hver muni hafa eftirlit með störfum viðkomandi einstaklinga og því hvort þeir gangi inn í verk sem viðurkenningin nær ekki til. Ljóst er að ekkert slíkt eftirlit er við lýði í dag.

Virðingarfyllst,

Björg Ásta Þórðardóttir,
lögmaður